

PERSBERICHT

Schaf de arbeidseis af in het nieuwe kinderopvangstelsel

Utrecht, 21 juni 2023 – Vakbond FNV, Stichting Voor Werkende Ouders, WOMEN Inc. en Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang roepen het kabinet op om de arbeidseis af te schaffen in het stelselontwerp hervorming kinderopvang. De vandaag gepresenteerde kennisnotitie van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Planbureau (CPB), laat zien dat door de arbeidseis kinderen van niet-werkende ouders op achterstand komen. Terwijl uit onderzoek blijkt dat de positieve effecten van kinderopvang, zoals cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, vooral optreden bij kinderen van ouders met een relatief laag inkomen. De impactanalyse van de uitvoerders (DUO, UWV, SVB en Toeslagen) laat zien dat de arbeidseis de helft van de uitvoeringscapaciteit (275-550 fte) vereist en te ingewikkeld blijft voor ouders.

De belangenorganisaties voor werknemers, ouders en werkgevers vinden dat het kabinet voor 2027 met een plan en een tijdspad moet komen voor het loslaten van de arbeidseis. Dit kan stapsgewijs plaatsvinden, bijvoorbeeld te beginnen met twee dagen per week voor alle kinderen, ongeacht of ouders werken of niet. Dat zal ook een positief effect hebben op de arbeidsparticipatie van deze groep ouders.

“Een kansrijke start door samen met leeftijdsgenootjes te spelen en ontwikkelen in de taalrijke omgeving van de kinderopvang, moet niet afhankelijk zijn van het inkomen of het werk van je ouders. Het afschaffen van de kinderopvangtoeslag en dit vervangen door de inkomensonafhankelijke rechtstreekse financiering, is een hele goede stap. Maar de arbeidseis maakt het stelsel onnodig ingewikkeld, zeker voor ouders met een flexibel inkomen zoals zzp'ers of flexwerkers”, aldus Loes Ypma, voorzitter van Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK).

“De arbeidseis maakt het nieuwe stelsel ongelooflijk ingewikkeld terwijl het doel van het nieuwe stelsel is, om het makkelijker te maken voor ouders. Bovendien maakt de arbeidseis het ontoegankelijk voor ouders van kinderen die we juist toegang willen geven tot kinderopvang. De enige logische keuze is om de arbeidseis te laten vallen en de kinderopvang toegankelijk en makkelijk te maken voor ouders en kinderen”, aldus Marjet Winsemius van Stichting Voor Werkende Ouders.

“Het belang van het advies om de arbeidseis los te laten, is groot. Het wordt toegankelijk voor ouders die nu geen gebruik maken van kinderopvang uit angst toeslagen terug te moeten betalen. Het is nu aan het kabinet om te zorgen voor betere ontwikkelingskansen voor kinderen en een helder perspectief voor ouders, organisaties en werknemers”, aldus Bas van Weegberg, dagelijks bestuurslid van FNV.

Impactanalyse uitvoerders

De uitvoerders stellen dat het voorliggende stelsel “niet uitvoerbaar is vanuit het oogpunt van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. We zien een risico bij het toetsen van de voorwaarde ‘arbeidseis’: voor een significant deel van de ouders (10-25%) kan de arbeidseis, en daarmee het recht, niet geautomatiseerd worden vastgesteld, waardoor dit een fors uitvoeringsapparaat vraagt. (275-500 fte) voor het vaststellen van het recht; dit is bijna de helft van de geraamde totale uitvoeringscapaciteit. Het grote financiële belang voor de ouders geeft bij hen druk om tijdig adequate gegevens te overleggen, niet alle ouders zullen hiertoe in staat zijn. De ouder dient zich tijdig te melden en z.s.m. de stukken te overleggen om aan te tonen dat aan de voorwaarden van de arbeidseis wordt voldaan. Bovendien herhaalt dit patroon zich elke 3 maanden met bijbehorende onzekerheid voor de ouder over het recht. Wij zien vanuit het perspectief van vereenvoudiging kansen om andere financieringsmodellen uit te werken, zoals de financiering van kindplaatsen of het gratis maken van dagdelen of dagen voor alle kinderen.”

Impactanalyse SCP/CPB

Het Sociaal en Cultureel Planbureau en het Centraal Planbureau hebben een analyse gemaakt van de maatschappelijke impact van het concept-stelselontwerp. De planbureaus hebben ervoor gekozen deze analyse breed in te steken en gebruik gemaakt van input van diverse wetenschappers die vanuit sociologisch, economisch en pedagogisch perspectief reflecteren op de maatschappelijke effecten van het concept-stelselontwerp. Het gaat om effecten op verschillende inkomensgroepen, toegankelijkheid, kansengelijkheid, vraag- en prijsontwikkeling, arbeidsparticipatie en begrijpelijkheid. De planbureaus kijken daarnaast naar mogelijke opties om bij te sturen op eventuele onwenselijke effecten.

Einde bericht

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang

Loes Ypma: 06 – 14896277

(Voorzitter, Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang)

Hélène Smid: 06 – 1595 73 52

(Pers en media, Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang)